

«В НАШОМУ ВАРІАНТІ ТРЕБА РИЗИКУВАТИ»

Саме ці слова годиви КСП «Червоний партизан» В.Жука я виніс у заголовок не випадково. Бо стан у цьому господарстві, як в дзеркалі, відображає реформування аграрної економіки. Парадокси тягнуть один одного, немов караван у диких пісках Азії. Зі звітної доповіді голови правління ми дізнаємось, що у минулому році отримали зерновою по валу на 500 тонн більше, ніж позаторік. На 140 тонн більше продали державі молока, перевершили цей показник і по м'ясу.

Чудово, скажете. Так, але жити краще не стали, фінансовий стан також погіршився. Чому? А тому, що ситуація в нас така — виробляти продукцію за будь-яку ціну не можна. Дотації колективні сільгоспідприємства не отримали. Натомість душать податками. Як результат — «Червоний партизан» опинився в боржниках. Та що там «Червоний партизан», всевітньовідоме АТ «Степан Мельничук», що в селі Турці Коломийського району, де в грудні дотять по 11-12 кілограмів молока, має за останні два місяці 2 мільярди карбованців збитків від молочної галузі.

??? Оце ребуси! Отже, надіятись на дотації, як це було колись і як це робить-

ся у світовій практиці, не можна. Залишається одне: відмовитися від того, що не вигідне. Та знову ж таки: це може призвести до втрати цілих галузей. Є гіркий приклад у льонарстві. Минулий посушливий рік завдав не лише збитки, а й клопоти. Нині в КСП думають, чи сіяти льон, а чи не сіяти. А ось інше. Зібрали, для прикладу, у «Червононому партизані» лише по 91 центнеру цукрових буряків. Прорахувалась агрономічна служба, а поспував посіви травневий жук. А надійного захисту не знайшли. Та не про це мова. Хоч і низький врожай, але всеодно прибутковий. І людям трохи підсолодили їхню гірку обстановку тим цукром, і на бартер трохи залишилось. Та що буде, як усі почнуть вирощувати цукрові буряки, а льоноволокно зникне з арени сільгосппродукції?

Ні, не ліквідувати треба збиткові галузі, а добре рахувати. Нині не той у вигрші, хто гне спину, а той, хто добре рахує. Для прикладу знову звернемося до цифр. У минулому році «Червоний партизан» продав 63 тонни м'яса державі. Та чи не краще його було поміняти на бензин, продати комерсантам або зробити з нього ковбасу. Всім нам

необхідно поміняти психологію мислення. Державі не треба багато молока, багато м'яса. Держава потребує дешево молоко, дешево м'ясо. Торік через ресурсомісткість тваринництво України «заробило» 55 трлн. карбованців боргу. 3-за кордону везуть в Україну цукор і зерно. Знову ж таки риторичне запитання: чому? А тому, що там вони дешевші. А дешевші, бо енергетичні затрати менші. Отже, щоб вижити, треба наблизитись у цьому плані до світової практики. Що це означає? Це означає, що буряки доведеться збирати вручну, корми худобі привозити не тракторами, а кіньми і також роздавати вручну. Видалення гною теж здійснювати вручну. Все це впаде на селянські руки. Не всі витримають, це також очевидно. Обсяги сільгосппродукції ще впадуть. Але, коли селянин стане реальним власником, то вже ніхто диктувати йому свою волю не буде. Ні комерсант з його цінами на бензин, ні держава з її електроенергією. Така обстановка буде тоді, коли, нарешті, приймуть закон, який зобов'язуватиме сільгоспвиробника, незалежно від форм власності, платити лише один податок — податок на землю.

Є інший вихід із ситуації: інтенсифікація у сільському господарстві залишиться, якщо КСП знайде дах захисту в особі якогось багатого власника, сильного енергетичними ресурсами. Це може бути як переробне підприємство, так і не зв'язана напряму з сільським господарством юридична одиниця. До речі, такий одвізд широко розмаху набуває у Дніпропетровській області. А тепер повернемося до самого початку нашої розмови. Голова КСП «Червоний партизан» Володимир Жук уже збагнув цю ситуацію і тому запропонував односельцям підписати контракт на співробітництво з АТ «Промінь». І голову підтримали члени підприємства: давайте спробуємо, тільки все треба обумовити, щоб це було взаємовигідно. Не знаю, що вийде з цієї затії, але вихід селянам необхідно шукати. Світова практика знає такі приклади, коли молокозавод володіє кількома господарствами. Є й навпаки, коли три-чотири господарі мають свій завод. «Дах над головою маємо шукати самі», — констатував цю проблему В.Жук.

Андрій БАБІНЕЦЬ.